

STABIL ZO'RIQISH STENOKARDIYASI TURLI FUNKTSIONAL SINFLARI MAVJUD BEMORLARDA YURAK TOJ TOMIRLARI ZARARLANISHINING O'ZIGA XOSLIGI

Djumaev D.L., Tairov M.Sh.

RIKIATM Buxoro viloyat mintaqaviy filiali

Buxoro, O'zbekiton

Tadqiqotning maqsadi. Turg'un zo'riqish stenokardiyasi turli funktsional sinflari mavjud bemorlar o'rtasida toj tomirlar zararlanishining o'ziga xosligini o'rganish.

Tadqiqod materiallari va usullari. Tadqiqotga 64 nafar turg'un zo'riqish stenokardiyasi tashxisi qo'yilgan bemorlar jalb qilindi. Klinik, laborator va instrumental tekshiruv xulosalariga ko'ra bemorlar 3 guruhga ajratildi. Tadqiqot uchun I guruhni turg'un zo'riqish stenokardiyasi FS II tashxisi qo'yilgan 12 nafar (o'rtacha yosh $56,5 \pm 1,05$ yil); II guruhni turg'un zo'riqish stenokardiyasi FS III tashxisi qo'yilgan 30 nafar (o'rtacha yosh $60,2 \pm 2,7$ yil) va III guruhni turg'un zo'riqish stenokardiyasi FS IV tashxisi qo'yilgan 22 nafar (o'rtacha yosh $66,7 \pm 1,8$ yil) bemorlar tashkil etdi. Barcha bemorlarga koronaroangiografiya tekshiruvi Buxoro viloyat ko'p tarmoqli tibbiyot markazi hamda CARMEN PLUS xususiy tibbiyot klinikasida amalga oshirilgan. Tadqiqot davomida olingan ma'lumotlar SPSS-17 statistik dasturidan foydalanilgan holda qayta ishlandi.

Tadqiqot natijalari. Koronar yetishmovchilik indeksini baxolash orqali ushbu ko'rsatkich bo'yicha guruhlar o'rtasida statistik jihatdan ahamiyatli farqlarnig mavjud ekanligi qayd etildi. Tadqiqotlarga jalb qilingan bemorlarning koronar qon tomirlari koronaroangiografiya tekshiruvi orqali o'rganganilganda quyidagi natijalar olindi. I guruhdagi bemorlar orasida koronar arteriyalarning zararlanishi nisbatan 5% ni tashkil etishi aniqlandi $r < 0,05$. Chap koronar arteriyaning oldingi qorinchalararo tarmog'i II guruhdagi bemorlar orasida ko'proq zararlanishi aniqlandi $r < 0,05$. Chap koronar arteriyaning aylanib o'tuvchi tarmog'i zararlanishi II va III guruhlardagi bemorlarda mos ravishda 24,7% va 22,4% tashkil qildi. Orqa yon tarmoqning zararlanishi II guruhdagi bemorlar orasida 17,7% ni tashkil qildi. O'ng koronar arteriyaning zararlanishi barcha guruhlarda patologik jarayonga mos ravishda 2,3%, 12,5%, 13,7% tashkil qildi. Orqa qorinchalar aro tarmoqning zararlanishi faqatgina III guruhdagi bemorlar orasida —16,7% ni tashkil qildi. Turg'un zo'riqish stenokardiyasi II, III, IV FS tashxisi qo'yilgan bemorlar koronaroangiografiya ma'lumotlariga ko'ra bir biri bilan solishtirilganda oldingi qorinchalararo tarmoq va chap koronar arteriyadan chiquvchi boshqa tarmoqlarning zararlanishi o'ng koronar arteriya va undan chiquvchi tarmoqlarning zararlanishiga nisbatan ko'proq uchrashi qayd etildi.

Xulosa. Invaziv koronaroangiografiya natijalarini taxlil qilganda I guruhdagi bemorlar orasida koronar arteriyalarning zararlanishi ishonchli darajada nisbatan kam uchrashi aniqlandi. Chap koronar arteriya oldingi qorinchalararo tarmog'ining zararlanishi II guruhdagi bemorlar orasida ishonchli darajada ko'proq uchrashi qayd etildi. Orqa yon tarmoqning zararlanishi II guruhdagi bemorlar orasida I va III guruhdagi bemorlarga nisbatan ishonchli darajada ko'proq uchrashi kuzatildi. Shuningdek o'ng koronar arteriyaning zararlanishi barcha guruhlarda patologik jarayonga mos ravishda ishonchli darajada nisbatan kam uchrashi va orqa qorinchalar aro tarmoqning zararlanishi faqatgina III guruhdagi bemorlar orasida ishonchli darajada nisbatan ko'proq uchrashi kuzatildi. Turg'un zo'riqish stenokardiyasi II, III FS tashxisi qo'yilgan bemorlar koronaroangiografiya ma'lumotlariga ko'ra bir biri bilan solishtirilganda oldingi qorinchalararo tarmoq va chap koronar arteriyadan chiquvchi boshqa tarmoqlarning zararlanishi o'ng koronar arteriya va undan chiquvchi tarmoqlarning zararlanishiga nisbatan ko'proq uchrashi qayd etildi.